

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«МАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ-2»

10

Примітки

*до фінансової звітності за
за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року*

26

5 046

рівна

1. Інформація про товариство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ-2"

Скорочена назва **ТОВ «МА-2»** («Товариство») (код ЄДРПОУ 39036757) зареєстроване 24 грудня 2013 року та здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України.

Місцезнаходження Товариства: вул. Воскресенська, буд.30, м. Дніпро, 49000, Україна.

Офіційна сторінка в Інтернеті: <http://ma2.academy.in.ua>

Адреса електронної пошти: info@ma2.academy.in.ua

Основним видом діяльності Товариства є:

66.12 - посередництво за договорами по цінних паперах або товарах.

Товариство здійснює свою діяльність на підставі :

- Ліцензія, на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами, брокерської діяльності, видана на підставі рішення НКЦПФР від 16.11.2017р. №826 строк дії необмежений, переоформлена рішенням НКЦПФР від 23.06.2021р. №420 на ліцензію з професійної діяльності ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає субброкерську діяльність, брокерську діяльність.

Середня чисельність працівників за 2023 рік становить 6 осіб.

Станом на 31 грудня 2023 р. учасниками Товариства є:

Учасники товариства:		31.12.2023	01.01.2023
		%	%
Дюмін Володимир Андрійович	Адреса засновника: 52042, Дніпропетровська обл., Дніпровський район, село Любимівка, Вул. КАЛИНІВКА, будинок 4 Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 2500000.00	50,0	50,0
Маслова Тамара Василівна	Адреса засновника: 49000, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, Новокодацький район, Вул. ШЕЛГУНОВА, будинок 8, квартира 429 Розмір внеску до статутного фонду (грн.): 2500000.00	50,0	50,0
Всього		100,0	100,0

Метою діяльності Товариства є:

- одержання прибутку від всіх видів підприємницької діяльності, не заборонених Фінансовою звітністю Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка чинним законодавством України;
- одержання прибутку та забезпечення зростаючого добробуту учасника(ків) і членів трудового колективу в умовах ринкової економіки;
- ефективне використання матеріальних, фінансових та інших ресурсів.

Заява про відповідність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності (далі - МСФЗ) та складається із Балансу (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2023 р., Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал за 2023 рік, приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик за 2023 рік.

Бухгалтерський облік Товариства здійснює ТОВ «РС ГРУП» на підставі Договору № 21/12/22-МА від 22.12.2021 року.

2. Загальна основа формування фінансової звітності

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів

діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за 2023 рік, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2023 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2023 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Товариство керувалося також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. Нові стандарти, роз'яснення та поправки до чинних стандартів

При підготовці фінансової звітності за 2023 рік, Товариство застосувало всі нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, доречні до його операцій та є обов'язковими для застосування при складанні звітності, починаючи з 1 січня 2023 р. Застосування наступних доповнень та змін до стандартів та інтерпретацій, не призвело до будь-якого впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Товариства:

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду.

Сутність поправок:

- уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду;
- класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від імовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків;
- роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і
- «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал.

Поправки вступили в силу для періодів, що починаються 01.01.2023р. або пізніше.

Поправки не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість»

Поправки включають:

Заміна вимог до компаній розкривати свої «основні положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies); і

Додавання керівництва про те, як компаніям слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики.

Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загальнопризначення роблять на основі цієї звітності.

Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для фінансової звітності.

Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається.

Поправки вступили в силу для періодів, що починаються 01.01.2023р. або пізніше.

Поправки не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства.

До появи цих поправок, МСФЗ (IAS) 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках. Поєднання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями.

Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок.

Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» (monetary amounts in financial statements that are subject to measurement uncertainty).

Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в обліковій політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації.

Поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»

Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.

Поправки вступили в силу для періодів, що починаються 01.01.2023р. або пізніше.

Поправки не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток»

Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло.

Компанія, що застосовує поправку вперше, має на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів:

(а) визнати відстрочений податковий актив – тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю,

відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних:

- (i) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і
- (ii) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної вартості відповідного активу;

(b) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.

Поправки вступили в силу для періодів, що починаються 01.01.2023р. або пізніше.

Поправки не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ 17 Страхові контракти

Поправки включають:

- Виключення деяких видів договорів зі сфери застосування МСФЗ 17
  - Спрощене подання активів і зобов'язань, пов'язаних з договорами страхування в звіті про фінансовий стан
  - Вплив облікових оцінок, зроблених в попередніх проміжних фінансових звітностях
  - Визнання і розподіл аквізиційних грошових потоків
  - Зміна у визнанні відшкодування за договорами перестраховування в звіті про прибутки і збитки
  - Розподіл маржі за передбачені договором страхування інвестиційні послуги (CSM)
  - Можливість зниження фінансового ризику для договорів вхідного перестраховування і непохідних фінансових інструментів
  - Перенесення дати вступу в силу МСФЗ 17, а також продовження періоду звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 для страхових компаній до 1 січня 2023 року
  - Спрощений облік зобов'язань по врегулюванню збитків за договорами, які виникли до дати переходу на МСФЗ 17
  - Послаблення в застосуванні технік для зниження фінансового ризику
  - Можливість визначення інвестиційного договору з умовами дискреційного участі в момент переходу на новий стандарт, ніж в момент виникнення договору
- Поправки вступили в силу для періодів, що починаються 01.01.2023р. або пізніше.
Поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Товариства.

2.3. Стандарти та інтерпретацій, які були випущені, але ще не вступили в силу

Товариство достроково не застосовує наступні стандарти та тлумачення, які були опубліковані, але не набрали чинності. Товариство планує їх застосовувати з дати набрання ними чинності. Товариство не очікує, що вплив таких змін на фінансову звітність буде суттєвим.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість»

У жовтні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) випустила стандарт "Довгострокові зобов'язання з певними умовами", який вніс зміни до МСБО 1 "Подання фінансової звітності". Поправки вдосконалили інформацію, яку надає компанія, коли її право відкласти погашення зобов'язання принаймні на дванадцять місяців залежить від дотримання ковенантів. Поправки також стали відповіддю на занепокоєння зацікавлених сторін щодо класифікації такого зобов'язання як поточного або довгострокового.

Відповідно до поправок на класифікацію зобов'язання як поточного або довгострокового впливають лише ті ковенанти, які компанія повинна виконати на звітну дату або до неї. Ковенанти, яких компанія повинна дотримуватися після звітної дати (тобто майбутні ковенанти), не впливають на класифікацію зобов'язання на цю дату. Однак, якщо довгострокові зобов'язання підлягають виконанню в майбутньому, компанії тепер повинні будуть розкривати інформацію, яка допоможе користувачам зрозуміти ризик того, що ці зобов'язання можуть бути погашені протягом 12 місяців після звітної дати. Поправки також роз'яснюють, як компанія класифікує зобов'язання, яке може бути погашене власними акціями, наприклад, конвертований борг.

Якщо зобов'язання включає опціон контрагента на конвертацію, який передбачає передачу власних дольових інструментів компанії, опціон на конвертацію визнається або як капітал, або як зобов'язання, окремо від основного зобов'язання згідно з МСФЗ (IAS) 32 "Фінансові інструменти": Подання". Рада з МСФЗ роз'яснила, що коли компанія класифікує основне

зобов'язання як поточне або довгострокове, вона може ігнорувати лише ті опції на конвертацію, які визнаються як власний капітал.

Поправки вступають в силу для періодів, що починаються 01.01.2024р. або пізніше.

Поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.

Дату вступу вказаних поправок в силу ще не визначено Радою МСФЗ

Поправки не матимуть суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСФЗ 16 «Оренда»

У вересні 2022 року Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB)

випустила документ «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді», який вносить зміни до МСФЗ 16 «Оренда» додаванням параграфу 102А.

Якщо операція продажу з зворотною орендою кваліфікується як операція продажу згідно з МСФЗ (IFRS) 15 "Виручка за договорами з клієнтами", продавець-орендар повинен згодом оцінити своє зобов'язання з оренди за операцією продажу з зворотною орендою таким чином, щоб не визнавати прибуток або збиток, пов'язаний з правом користування, яке він зберігає. Поправки встановлюють наступне:

- Зобов'язання з оренди, первісно визнане продавцем-орендарем за операцією продажу з подальшою орендою, включає змінні орендні платежі, які не залежать від індексу або ставки, якщо їх можна обґрунтовано оцінити. Різниця між фактично здійсненими змінними орендними платежами та оціненими змінними орендними платежами, визнаними як частина первісного орендного зобов'язання, визнається у прибутку чи збитку в періоді, в якому вони були понесені.
- Якщо оренда не є частиною операції продажу з подальшою орендою, зобов'язання з оренди не включають такі змінні платежі, які натомість відносяться на витрати у складі прибутку чи збитку в тому періоді, в якому відбувається подія або умова, що спричиняє такі платежі.

Продавець-орендар застосовує ці зміни для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 р. або пізніше 1 січня 2024 року. Допускається дострокове застосування. Якщо продавець-орендар застосовує ці поправки для більш раннього періоду, він повинен розкрити цей факт. Продавець-орендар застосовує зобов'язання з оренди при продажу та зворотній оренді (див. параграф В1Г) ретроспективно відповідно до МСБО 8 до операцій з продажу та зворотньої оренди операцій, укладених після дати першого застосування.

Поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Товариства.

2.4. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня, складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч.

2.5. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

У Товариства наявні достатні грошові кошти для покриття короткострокових потреб та для виконання своїх зобов'язань у встановлені строки. Товариству не потрібно домовлятися з кредиторами про реструктуризацію зобов'язань та не потрібно зменшувати його операційні витрати. Товариству не потрібно звертатись за фінансовою підтримкою до учасників Товариства для забезпечення нормальної діяльності Товариства.

У зв'язку з вищенаведеним, а також враховуючи, що Товариство регулярно здійснює аналіз економічної ситуації в країні, керівництво Товариства дійшло висновків, що суттєвої невизначеності щодо можливості Товариства продовжувати свою діяльність на період, як мінімум 12 місяців з дати подання цієї фінансової звітності, не існує.

Разом з тим, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, виникла суттєва невизначеність щодо можливості Товариства продовжувати свою діяльність на період, як мінімум 12 місяців з дати подання цієї фінансової звітності. Попри на те, станом на дату звітності ми не маємо намірів припиняти чи суттєво згортати господарську діяльність Товариства. Керівництво Товариства здійснило аналіз ризиків та дійшло до висновку, що Товариство здатне продовжувати діяльність на безперервній основі, про що розкрито у розділі 8.5. Ризики під час воєнного стану.

2.6. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства за 2023 рік, затверджена до випуску керівником Товариства 9 лютого 2024 року.

Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

2.7. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається 2023 рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня 2023 року.

2.8. Концепція суттєвості у фінансовій звітності

Концепція суттєвості у фінансовій звітності визначається в МСФЗ 1. Згідно зі стандартом суттєві пропуски чи помилки мають місце тоді, коли можуть поодиночці або все разом вплинути на господарські рішення, що приймаються користувачами фінансової звітності на її основі. Цей принцип може застосовуватися і стосовно агрегування фінансової інформації та її розкриття. Визначення суттєвості у фінансовій звітності ґрунтується на низці чинників, серед яких значаться: специфіка діяльності організації, правова й економічна ситуація, якість систем бухгалтерії та внутрішнього контролю.

В основу для визначення порога суттєвості Товариством обрано власний капітал, відсоток вартості обраної основи (тобто порогом суттєвості) є 3 %. Якщо значення необхідних коригувань, які потребують МСФЗ, в межах від 0% до 3% від власного капіталу, то такий вплив визнається не суттєвим та не потребує відображення у обліку.

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основа (або основи) оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю основних засобів на дату першого застосування МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності», коли ця справедлива вартість може бути використана як доцільна собівартість, та оцінки за

справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

3.2. Загальні положення щодо облікових політик

3.2.1. Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практики застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ.

3.2.2. Інформація про зміни в облікових політиках

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

3.2.3. Форма та назви фінансових звітів

Фінансова звітність Товариства складена у форматі, що був затверджений Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013, який базується на принципах МСФЗ, але має певний перелік особливостей у частині обов'язкового змісту та формату звітності, який не може бути відкоригований з урахуванням особливостей господарської діяльності суб'єкта господарювання. Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Склад звітності: «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» станом на 31.12.2023 р., «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2023 рік, «Звіт про рух грошових коштів» за 2023 рік, «Звіт про власний капітал» за 2023 рік.

3.2.4. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно з затвердженою формою Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Товариства.

3.3. Облікові політики щодо фінансових інструментів

3.3.1. Визнання та оцінка фінансових інструментів

Товариство визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі, коли і тільки коли воно стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Товариство оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) операційні витрати, які безпосередньо належить до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Витрати на здійснення операцій, які безпосередньо стосуються придбання фінансових активів або фінансових зобов'язань, які відображаються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки через прибуток або збиток, визнаються негайно у складі звіту про сукупні доходи.

Справедлива вартість означає суму, на яку може бути обмінаний актив або виконане зобов'язання за угодою між добре проінформованими, зацікавленими та незалежними сторонами. Справедлива вартість є поточною ціною покупця для фінансових активів та поточною ціною продавця для фінансових зобов'язань, які котируються на активному ринку. Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо котирувальні ціни регулярно повідомляються фондовою біржею чи іншою установою, і якщо такі ціни відображають фактичні та регулярні ринкові угоди між незалежними сторонами.

Облікова політика щодо подальшої оцінки фінансових інструментів розкривається нижче у відповідних розділах облікової політики.

3.3.2. Класифікація фінансових активів

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю через інший сукупний дохід або справедливою вартістю через прибуток або збиток, на основі обох таких критеріїв:

- бізнес-моделі суб'єкта господарювання з управління фінансовими активами; та
- установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, та
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Основна сума – це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні.

Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

3.3.3. Грошові кошти та їхні еквіваленти

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках у банках.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі непоточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітної періоду.

3.3.4. Позики та дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Після первісної оцінки позики та дебіторська заборгованість обліковуються за амортизованою вартістю з використанням ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням знижок або премій, що виникли при придбанні, і включає комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, і витрати по здійсненню угоди. Доходи і витрати, що виникають при припиненні визнання активу у фінансовій звітності, при знеціненні та нарахування амортизації, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки.

Товариство у своєму обліку та звітності розрізняє наступні види дебіторської заборгованості:

- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів;
- дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків;
- інша поточна дебіторська заборгованість;
- довгострокова дебіторська заборгованість.

Товариство оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової дебіторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова дебіторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом значного зростання з моменту первісного визнання.

Дебіторська заборгованість за продукцію товари, роботи, послуги

До складу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги Товариство відносить дебіторську заборгованість за вже реалізовані фінансові інвестиції та надані роботи або послуги (виручку за якими вже відображено), не оплачені покупцями.

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами Товариство відносить дебіторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що постачальникам були виплачені грошові кошти, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були отримані Товариством.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Товариство відносить дебіторську заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплату за податками, зборами та іншими платежами до бюджету, Товариство веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Товариство відносить дебіторську заборгованість по сумі нарахованих дивідендів, відсотків, роялті, що підлягають надходженню.

Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Товариство відносить дебіторську заборгованість, що виникає у результаті операцій із пов'язаними сторонами, такими, як учасники або засновники Товариства.

Інша поточна дебіторська заборгованість

До складу іншої поточної дебіторської заборгованості Товариство відносить дебіторську заборгованість за договорами безвідсоткової поворотної фінансової допомоги та іншу дебіторську заборгованість.

Короткострокова дебіторська заборгованість обліковується як простий борговий інструмент за амортизованою вартістю із застосуванням ефективної ставки при її розрахунку. Критерій договірних грошових потоків покликаний запобігти обліку за амортизованою вартістю більш складних фінансових інструментів, які містять характеристики, які не притаманні простим борговим інструментам і які наражають Товариство на ризики, відмінні від лише простих відсоткових ставок та кредитного ризику.

Товариством розраховується теперішня вартість за формулою:

$$PV=FV*K,$$

де FV-майбутня виплата,

K-коефіцієнт дисконтування.

Коефіцієнт дисконтування розраховується по формулі:

$$K=1/(1+i)^n,$$

де i-ставка дисконтування,

n-кількість періодів, протягом яких погашається борг.

Для дисконтування іншої дебіторської заборгованості, Товариство використовує ставки дисконтування на рівні середньозваженої відсоткової ставки строкових депозитів суб'єктів господарювання за даними статистичної звітності банків України, розміщеними на сайті НБУ (<https://www.bank.gov.ua>).

У випадку, якщо ефективна ставка відсотка при такому обліку буде наближеною до нуля, та вплив суми дисконту на фінансову звітність буде не суттєвим, Товариство вважає за доцільне в договірних грошових потоках, на короткострокову дебіторську заборгованість не відображати суму дисконту у фінансовій звітності.

Довгострокова дебіторська заборгованість

До складу довгострокової дебіторської заборгованості Товариство відносить всю дебіторську заборгованість строк погашення якої більше ніж через 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

3.3.5. Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні компанії

До інвестицій в асоційовані та дочірні компанії належать акції, корпоративні права та інші цінні папери з нефіксованим прибутком емітентів, які відповідають визначенням асоційованої або дочірньої компанії, за винятком таких цінних паперів, що придбані та/або утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців з дати придбання.

Асоційоване підприємство – це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив.

Суттєвий вплив – це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик. Керівництвом Товариства визначено, що суттєвий вплив на підприємство можливий при володінні більш, ніж 20% капіталу товариства.

Дочірнє підприємство – товариство, в тому числі неакціонерне товариство, яке контролюється іншим суб'єктом господарювання – материнським товариством.

Контроль – право визначати фінансову та операційну політику підприємства з метою отримання вигод від його діяльності. Керівництвом Товариства визначено, що контроль над підприємством можливий при володінні більш, ніж 50% капіталу товариства.

В своїй фінансовій звітності Товариство обліковує інвестиції у дочірні, спільні та асоційовані підприємства наступними методами - за собівартістю.

Товариство визнає дивіденд від дочірнього підприємства, спільно контролюваного підприємства та асоційованого підприємства у складу прибутку або збитку в окремому про прибутки і збитки, коли встановлено його право на отримання дивіденду.

3.3.6. Справедлива вартість

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплати зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Товариством, і якщо заява на розміщення усієї позиції межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування. Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Товариство:

- (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками;
- (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та
- (в) ринкові ризики, включаючи тривалість схильності до конкретного ринкового ризику (або ризиків), що виникає у зв'язку з фінансовими активами і фінансовими зобов'язаннями, та по суті є рівнозначними. Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтова них грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином:

- (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;
- (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та
- (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Перехід з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду.

Якщо зменшення справедливої вартості доступного для продажу фінансового активу визнано в іншому сукупному прибутку, і при цьому мається об'єктивне свідчення знецінення активу, то накопичений збиток, визнаний у складі іншого сукупного доходу, повинен бути виключений зі складу капіталу і визнаний у прибутку чи збитку як коригування при декласифікації, навіть якщо визнання фінансового активу не було припинено.

Сума накопиченого збитку, виключена з капіталу і визнана у прибутку чи збитку, являє собою різницю між витратами на придбання активу (за вирахуванням отриманих виплат

основної суми та амортизації) та поточною справедливою вартістю, від знецінення цього фінансового активу, раніше визнаного в прибутку чи збитку.

Збитки від зменшення корисності, визнані у складі прибутку або збитку для інвестиції в інструмент власного капіталу, класифікований як наявний для продажу, не слід сторнувати з відображенням переоцінки як прибутку чи збитку.

Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту класифікованого як наявний для продажу, збільшується, і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, що трапилася після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення слід сторнувати, причому сума сторнування визначається у прибутку чи збитку.

Якщо є об'єктивне свідчення наявності збитку від зменшення корисності інструмента власного капіталу (який не має котирування і не обліковується за справедливою вартістю, оскільки його справедливу вартість не можна достовірно оцінити), то сума збитку від зменшення корисності оцінюється як різниця між балансовою вартістю фінансового активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою нормою прибутку для подібного фінансового активу. Такі збитки від знецінення корисності не слід сторнувати.

3.3.7. Витрати на проведення операції

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премії або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

3.3.8. Амортизована вартість

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

3.3.9. Метод ефективної процентної ставки

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процента ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний серед понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії

інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені та отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

3.3.10. Знецінення фінансових активів

МСФЗ 9 вимагає створення резервів під очікувані кредитні збитки, тобто збитки від знецінення, яке може статися в майбутньому, навіть з мінімальною ймовірністю. На кожну звітну дату Товариство визначає, чи не зазнав кредитний ризик значного зростання моменту первісного визнання.

Ознаками зростання кредитного ризику можуть бути:

- погіршення ситуації на ринку;
- збільшення факторів галузевого ризику;
- погіршення фінансового стану емітента;
- порушення порядку платежів;
- висока ймовірність банкрутства емітента;
- визнання зниження кредитного рейтингу рейтинговим агентством.

Концепції очікуваних кредитних збитків обумовлена підвищеними ризиками світової фінансової системи. Рада з МСФЗ реалізувала у МСФЗ 9 модель очікуваних кредитних збитків, згідно з якою очікувані кредитні збитки визнаються у фінансовій звітності як резерв.

Кредитний збиток – різниця між передбаченими договором грошовими потоками, що належать організації, і грошовими потоками, які вона очікує отримати. Якщо фактор часу істотний, то очікувані грошові потоки дисконтуються за первісною ефективною ставкою процента.

Порядок знецінення, реалізований у МСФЗ 9, застосовується до фінансових активів, що обліковуються:

- за амортизованою вартістю за моделлю ефективної ставки процента;
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (крім інвестицій у часткові інструменти).

Якщо фінансовий актив обліковується за амортизованою вартістю. Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки створюється за рахунок прибутків і збитків і зменшує балансову вартість фінансового активу у звіті про фінансовий стан.

Якщо фінансовий актив обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки також створюється за рахунок прибутків і збитків, але відноситься до кредиту власного капіталу (через інший сукупний дохід). Це також відображається як дохід у іншому сукупному доході. Таким чином, оціночний резерв не зменшує балансову вартість фінансового активу у звіті про фінансовий стан, а обліковується як один із резервів власного капіталу.

Для торгової дебіторської заборгованості та контрактних активів Товариством застосовується спрощений підхід щодо визначення очікуваних кредитних втрат, який передбачає, що резерв на будь-яку звітну дату розраховується шляхом розгляду можливих дефолтів протягом усього терміну дії фінансового активу. Товариство використовує матрицю резервування для визначення розрахунку резерву під очікувані кредитні збитки. Для розрахунку коефіцієнта дефолту дебіторська заборгованість була класифікована за однорідними групами за подібністю кредитного ризику, і статистикою заборгованості в минулих періодах. Матриця резервування ґрунтується на історичних спостереженнях кредитних втрат і коригується з урахуванням прогностичних оцінок (специфічних для позичальників і загальних економічних умов).

Коефіцієнти дефолту:

- від 0 до 90 днів - 0,1%
- від 90 днів до 365 днів – 5%
- більше 365 днів – 100 %

Товариство відносно банківських депозитів має наступну модель розрахунку збитку від знецінення фінансового активу:

- при розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рівень рейтингу uaAAA., uaAA., uaA. та банки, що мають прогноз «стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується в залежності від строку та умов розміщення :
  - від 1 до 3-х місяців – розмір збитку складає 0 %
  - від 3-х місяців до 1 року – розмір збитку складає 1%
  - від 1 року та більше – розмір збитку складає 2 %
- при розміщенні депозиту в банку з більш низьким кредитним рейтингом (спекулятивний рівень рейтингу, що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення коштів резерв збитків розраховується у розмірі 10% від суми вкладу в залежності від розміру ризиків.

Для іншої дебіторської заборгованості

Розрахунок очікуваних кредитних збитків здійснюється в декілька етапів. На першому етапі визначається рівень кредитного ризику. На другому етапі визначається очікувані суми недоотримання грошових потоків в залежності від рівня кредитного ризику та ризику настання дефолту. На третьому етапі здійснюється розрахунок резерву під очікувані кредитні збитки.

Розрахунок кількості балів за факторами ризику

№ з/п	Фактор	Бал
1	Внутрішній кредитний рейтинг позичальника (своєчасність виконання зобов'язань в минулих періодах)	0 - своєчасно 1 - не своєчасно
2	Перенесення строків погашення заборгованості	0 - не було 1 - було
3	Прибуткова/збиткова діяльність позичальника за попередній рік	0 - прибуткова 1 - збиткова або відсутні дані
Загальна сума балів:		

Визначення рівня кредитного ризику

Кількість балів	Рівень кредитного ризику
Від 0 до 1	Низький кредитний ризик
Від 1 до 2	Середній кредитний ризик
Більше 2	Високий кредитний ризик

Розрахунок недоотриманого грошового потоку

Рівень кредитного ризику	Відсоток недоотриманого грошового потоку від загального грошового потоку	Ризик настання дефолту, %	Договірний грошовий потік, грн.	Очікувана сума недоотриманого грошового потоку
1	2	3	4	5 = 2*3*4
Низький кредитний ризик	10%	7%	За умовами договору	
Середній кредитний ризик	30%	30%	За умовами договору	
Високий кредитний ризик	50%	70%	За умовами договору	

Для 2023 року додаємо по 3 % за рахунок коронавірусу та 7% за рахунок військового стану.

3.3.11. Активи, що обліковуються за амортизованою вартістю

До фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю Товариство відносить дебіторську заборгованість, депозити та державні цінні папери стосовно яких прийнято рішення утримувати до погашення.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим активом значного зростання з моменту первісного визнання або окремо по кожному фінансовому активу, на індивідуальній основі, який окремо є суттєвим, або на сукупній основі фінансових активів, які окремо не є суттєвими.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим активом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий актив має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, але не є придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом, Товариство оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

3.3.12. Рекласифікація

Товариство:

- * не повинно рекласифікувати похідний інструмент з категорії інструментів, який оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку, протягом періоду володіння ним або поки цей інструмент знаходиться в обігу;

- * не повинно рекласифікувати будь-який фінансовий інструмент з категорії, який оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку, якщо після первісного визнання такий фінансовий інструмент був визначений підприємством як «оцінюваний за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку»; і

- * може, якщо фінансовий актив більше не утримується з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі (незважаючи на те що такий фінансовий актив міг бути придбаний або прийнятий, головним чином, з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі), рекласифікувати такий фінансовий актив з категорії «оцінюваних за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку», за умови виконання умов, викладених у МСФЗ 9.

Підприємство не повинно рекласифікувати будь-який фінансовий інструмент в категорію «Оцінюється за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку» після первісного визнання.

3.3.13. Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість – це фінансове зобов'язання, що визначається як заборгованість Товариства перед іншими особами, яку Товариство зобов'язано погасити.

Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

1. фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Такі зобов'язання, включаючи похідні інструменти, що є зобов'язаннями, надалі оцінюються за справедливою вартістю.
2. фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або МСФЗ 9 або МСФЗ 13 в разі застосування підходу подальшої участі.
3. договорів фінансової гарантії. Після первісного визнання емітент такого договору (якщо не застосовується підпункт 1 або 2) надалі оцінює його за більшою з таких сум:
  - сумою резерву під збитки, і
  - первісно визнаною сумою за вирахуванням, за потреби, сукупного розміру доходу, визнаного згідно з принципами МСФЗ 15.
4. зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової. Емітент такого зобов'язання надалі оцінює його за більшою з таких сум:
  - сумою резерву під збитки;
  - первісно визнаною сумою за вирахуванням, за потреби, сукупного розміру доходу, визнаного згідно з принципами МСФЗ 15.
5. умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу, до якого застосовується МСФЗ 3. Така умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

Товариство оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової кредиторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова кредиторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

До складу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги Товариство відносить кредиторську заборгованість за вже придбані фінансові інвестиції чи інші активи та отримані роботи або послуги (витрати за якими вже відображено), ще не оплачені Товариством.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Товариство відносить кредиторську заборгованість Товариства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників Товариства. Товариство веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування Товариство відносить кредиторську заборгованість за відрахуванням на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці Товариство відносить кредиторську заборгованість з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за одержаними авансами

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками за одержаними авансами Товариство відносить кредиторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що

Товариством були отримані грошові кошти від покупців, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були відвантажені, виконані або надані.

Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Товариство відносить кредиторську заборгованість, що виникає у результаті операцій між пов'язаними сторонами, такими як учасники або засновники Товариства.

Інші поточні зобов'язання

До складу інших поточних зобов'язань Товариство відносить всю іншу кредиторську заборгованість, яка не була віднесена до інших категорій.

Інші довгострокові зобов'язання

До складу довгострокової кредиторської заборгованості Товариство відносить всю кредиторську заборгованість, строк погашення якої більше через 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за принципами, наведеними вище.

3.3.14. Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Припинення визнання фінансових активів

Товариство припиняє визнання фінансових активів коли:

- активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або
- Товариство передало права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому
  - (i) Товариство передало в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або
  - (ii) Товариство не передало та не залишило в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинило здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення терміну погашення відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим же кредитором на суттєво відмінних умовах або у разі внесення істотних змін в умови існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про сукупні прибутки та збитки за період.

3.3.15. Згортання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та зобов'язання згортаються, якщо Товариство має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір.

3.4. Облікові політики щодо основних засобів та нематеріальних активів

3.4.1. Визнання та оцінка основних засобів

Товариство визнає матеріальний об'єкт основним засобом, якщо він утримується з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року та вартість яких більше 20 тис. грн.

Первісно Товариство оцінює основні засоби за собівартістю. У подальшому основні засоби оцінюються за їх собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу. Дооцінка, яка входить до складу власного капіталу, переноситься до нерозподіленого прибутку, коли припиняється визнання відповідного активу.

3.4.2. Подальші витрати

Товариство не визнає в балансовій вартості об'єкта основних засобів витрати на щоденне обслуговування, ремонт та технічне обслуговування об'єкта. Ці витрати визнаються в прибутку чи збитку, коли вони понесені. В балансовій вартості об'єкта основних засобів визнаються такі подальші витрати, які задовольняють критеріям визнання активу.

3.4.3. Амортизація основних засобів

Амортизація основних засобів нараховується за прямолінійним методом протягом очікуваного терміну корисного використання відповідних активів. При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного використання активів (у роках):

Комп'ютерна техніка	2-5
Офісні меблі та обладнання	5-15
Інші	5-15

Капітальні вкладення в орендовані приміщення амортизуються протягом терміну їх корисного використання. Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання. Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Залишкова вартість, строки корисного використання та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного фінансового року та коректуються в міру необхідності.

3.4.4. Нематеріальні активи

Товариство використовує модель обліку нематеріальних активів за собівартістю. Ця модель передбачає, що нематеріальний актив після визнання обліковується за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Для кожного нематеріального активу визначено термін корисної експлуатації. Ліквідаційна вартість нематеріальних активів дорівнює нулю. Вартість нематеріального активу з кінцевим терміном експлуатації, що підлягає амортизації, розподіляється на систематичній основі протягом терміну його корисної експлуатації. Амортизація починається, коли актив є придатним для використання. Амортизація припиняється на дату, що настає раніше: або на дату, коли актив класифікується як такий, що утримується для продажу, або на дату, коли припиняється визнання активу. Товариство до нематеріальних активів застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації.

Нематеріальні активи Товариства включають програмне забезпечення та ліцензії на ліцензовані види діяльності. При розрахунку амортизації були використані наступні терміни корисного використання активів (у роках):

Програмне забезпечення	2-5
Ліцензії	Необмежений

Очікувані терміни корисного використання та методи нарахування амортизації переглядаються у кінці кожного звітного року. У випадку необхідності проводяться відповідні зміни в оцінках, щоб врахувати їх ефект у майбутніх звітних періодах.

3.4.5. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках, якщо актив не обліковують за переоціненою вартістю згідно з МСБО 16.

Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою

розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

3.5. Облікові політики щодо оренди

Товариство вирішило скористатися виключеннями, дозволеними МСФЗ 16 «Оренда» короткострокової оренди та оренди з низькою вартістю активів, та визнає орендні платежі пов'язані з такою орендою, як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди. Фінансової оренди Товариство не має.

3.6. Облікові політики щодо податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Товариства за податками розраховуються з використанням податкових ставок чинних (або в основному чинних) на дату балансу. Відстрочені податки не розраховуються.

3.7. Облікові політики щодо інших активів та зобов'язань

3.7.1. Забезпечення

Забезпечення визнаються, коли Товариство має теперішню заборгованість (юридичну або конструктивну) внаслідок минулої події, існує ймовірність (тобто більше можливо, ніж неможливо), що погашення зобов'язання вимагатиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

3.7.2. Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

3.7.3. Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство нараховує 22 % єдиного соціального внеску на заробітну плату працівників і перераховує до бюджету.

3.8. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

3.8.1 Доходи та витрати

Доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Товариство передало покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- б) за Товариством не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- в) суму доходу можна достовірно оцінити;

г) ймовірно, що до Товариства надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

та

г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід від надання послуг відображається в момент виникнення незалежно від дати надходження коштів і визначається, виходячи із ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу.

Дивіденди визнаються доходом, коли встановлено право на отримання коштів.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати негайно визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати, понесені у зв'язку з отриманням доходу, визнаються у тому ж періоді, що й відповідні доходи.

3.8.2. Витрати за позиками

Витрати за позиками, які не є частиною фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

4. Умовні зобов'язання та активи Товариство не визнає умовні зобов'язання в звіті про фінансовий стан Товариства. Інформація про умовне зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою. Товариство не визнає умовні активи. Стисла інформація про умовний актив розкривається, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

5. Основні припущення, оцінки та судження

При підготовці фінансової звітності Товариство здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань. Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Товариства інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнятись від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

5.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво Товариства застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Товариства;

- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;

- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час здійснення судження керівництво Товариства посилається на прийняті наведених далі джерел та враховує їх у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, у яких ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час здійснення судження керівництво Товариства враховує найостанніші положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

Операції, що не регламентовані МСФЗ відсутні.

5.2. Судження щодо справедливої вартості активів Товариства

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

5.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Керівництво Товариства вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Якби керівництво Товариства використовувало інші припущення щодо відсоткових ставок, волатильності, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, дати офери та коригувань під час оцінки інструментів, більша або менша зміна в оцінці вартості фінансових інструментів у разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображений у фінансовій звітності чистий прибуток та збиток.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

5.4. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів

Керівництво Товариства застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Товариства фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

5.5. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

Коштів розміщених в банках, які знаходяться в стадії ліквідації немає.

На кожен звітну дату Товариство проводить аналіз дебіторської заборгованості, іншої дебіторської заборгованості та інших фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається виходячи з власного професійного судження

керівництва за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

6. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

6.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Нижче описані методики та припущення, за допомогою яких було визначено справедливу вартість активів і зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю у фінансовій звітності, а також статей, які не оцінюються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан, але справедлива вартість яких розкривається.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює їх балансовій вартості

У випадках фінансових активів і фінансових зобов'язань, які є ліквідними або мають короткий термін погашення (короткострокові), допускається, що їх справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості, за вирачуванням збитку від знецінення. Дане припущення також застосовується до вкладів до запитання та депозитів без встановленого терміну погашення.

Фінансові активи і фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою вартістю, та не котируються на ринку, тобто дебіторська та кредиторська заборгованості контрагентів, грошові кошти, депозити, інші фінансові активи та зобов'язання, оцінюються за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих на звітну дату по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення;

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Товариство здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вихідні дані
Боргові цінні папери (державні цінні папери) призначені для продажу	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату оцінки	Ринковий, Дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, справедлива вартість за даними НБУ, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки,

	справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток на дату оцінки		за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовуються ціни закриття біржового торгового дня, судження щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків
--	---	--	--

6.2. Вплив використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток

Впливу використання закритих вхідних даних (3-го рівня) для періодичних оцінок справедливої вартості на прибуток або збиток у звітному періоді, з 01.01.2023 по 31.12.2023 року не відбувалося.

6.3. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	31.12.23	01.01.23	31.12.23	01.01.23	31.12.23	01.01.23	31.12.23	01.01.23
Дата оцінки								
Фінансові інвестиції, що призначені для торгівлі	-	-	-	-	-	-	-	-

6.4. Переміщення між 1-м та 2-м рівнями ієрархії справедливої вартості

У звітному періоді переведень між рівнями ієрархії не було.

6.5. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії

У звітному періоді руху активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії не було.

6.6. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Справедлива вартість фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в порівнянні з їх балансовою вартістю:

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31.12.2023	01.01.2023	31.12.2023	01.01.2023
Фінансові інвестиції	-	-	-	-

Справедлива вартість фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю в звіті про фінансовий стан (обліковуються за амортизованою вартістю), але справедлива вартість яких розкривається, а саме: грошові кошти та їх еквіваленти, торговельна та інша поточна дебіторська заборгованість, торговельна та інша поточна кредиторська заборгованість, не відрізняється від вартості зазначених фінансових інструментів, що наведені у відповідних примітках.

Керівництво Товариства вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

7. Розкриття інформації, що підтверджує статті подані у фінансових звітах

7.1. Дохід від реалізації

	2023 р.	2022 р.
Дохід від реалізації послуг (брокерська)	847	282
Дохід від реалізації цінних паперів (дилерська)	-	365
Всього	847	647

7.2. Собівартість реалізації

	2023 р.	2022 р.
Собівартість реалізованих цінних паперів	-	357
Послуги сторонніх організацій	608	150
Оплата праці та відрахування у соціальні фонди	103	67
Амортизація	1	-
Всього	712	574

7.3. Інші доходи, інші витрати

	2023 р.	2022 р.
Інші операційні доходи		
Відсотки за залишками коштів на поточних рахунках	235	217
Інші фінансові доходи		
Відсотки за депозитами	33	74
Інші доходи	-	-
Всього доходів	268	291
Інші операційні витрати		
Списання необоротних активів	-	3
Фінансові витрати	-	-
Інші витрати	-	-
Всього витрат	-	3
Всього	268	288

7.4. Адміністративні витрати

	2023 р.	2022 р.
Оплата праці та відрахування у соціальні фонди	122	60
Амортизація	-	-
Послуги сторонніх організацій	243	118
Всього адміністративних витрат	365	329

Адміністративні витрати включають витрати на орендну приміщення.

У Товариства укладений договір оренди приміщення № 19/01/02-01 від 02.01.2019р. на приміщення розташоване за адресою м. Дніпро, вул. Воскресенська, буд. 30. Індикація орендної плати не проводиться та всі обов'язкові комунальні платежі включені до суми

орендної плати. По договору оренди приміщення загальна сума майбутніх мінімальних орендних платежів, при незміні умов складатимуть :

- на наступні дванадцять місяців 14 тис. грн.

Товариство не здавало і не планує здавати орендовані приміщення в суборенду, тому отримує суборендних платежів. Протягом дії договорів оренди у Товариства не існувало непередбачених орендних платежів.

Згідно умов договору непередбачені платежі можуть виникнути:

- у разі погіршення або знищення приміщення з вини орендаря, який зобов'язаний відшкодувати збитки, які дорівнюють вартості погіршення приміщення;
- за прострочення внесення орендної плати пеня дорівнює подвійної облікової ставки НБУ, діючої в період прострочення від суми заборгованості, за кожен день прострочення.

Договором не передбачені умови при яких може змінюватись ціна орендної плати. Протягом 2023 року, внаслідок пандемії «сovid-19» та воєнного стану, не було змін орендних платежів.

7.5. Податок на прибуток

Основні компоненти витрат з податку на прибуток за звітний період:

	31.12.2023	31.12.2022
Прибуток до оподаткування	38	32
Прибуток до оподаткування від припиненої діяльності	0	0
Всього прибуток до оподаткування	38	32
Податкова ставка	18%	18%
Податок за встановленою податковою ставкою	7	6
Податковий вплив постійних різниць	0	0
Витрати з податку на прибуток	7	6
Поточні витрати з податку на прибуток	7	6

7.6. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів за 2023 рік був наступним:

	Ліцензії	ПЗ «Модуль імпорту даних»	Разом
Первісна вартість			
на 01.01.2023 р.	3	3	6
надійшло	-	-	-
вибуло	-	-	-
на 31.12.2023 р.	3	3	6
Знос на 01.01.2023 р.	-	-	-
нараховано	-	1	1
вибуло	-	-	-
на 31.12.2023 р.	-	1	1
Балансова вартість:			
на 01.01.2023 р.	3	3	6
на 31.12.2023 р.	3	2	5

Товариство діє на підставі ліцензій на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами, а саме брокерської діяльності, субброкерської діяльності, термін дії якої необмежений. Нематеріальні активи з невизначеним терміном корисної експлуатації не підлягають амортизації. Термін експлуатації ПЗ «Модуль імпорту даних» 36 місяців, метод нарахування амортизації – прямолінійний. За 2023 рік сума нарахованої амортизації 1 тис. грн.

Станом на 31.12.2023 року на балансі Товариства відсутні нематеріальні активи з обмеженим правом володіння та заставлених як забезпечення зобов'язань, і немає договірних зобов'язань щодо придбання нематеріальних активів.

7.7. Основні засоби

Рух основних засобів за 2023 року був наступним:

	Комп'ютерна техніка
Первісна вартість	
на 01.01.2023 р.	11
Надійшло	-
Вибуло	-
на 31.12.2023 р.	11
Знос	
на 01.01.2023 р.	11
Нараховано	-
Вибуло	-
на 31.12.2023 р.	11
Балансова вартість:	
на 01.01.2023 р.	-
на 31.12.2023 р.	-

Первісна вартість основних засобів, залишкова вартість яких дорівнює нулю, та які продовжують експлуатуватись станом на 31 грудня 2023 року, становить 11 тис. грн.

Основні засоби, що тимчасово не використовуються, на 31 грудня 2023 року відсутні.

На звітну дату основні засоби не були надані у будь-яку заставу.

Обмежень щодо використання основних засобів Товариство не має.

Інформація про вартість основних засобів наведена в порівнянні з початком періоду. У поточному і попередньому звітному періоді, Товариство не придбавало та не відчужувало основні засоби. Після визнання активом, об'єкт основних засобів відображається за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Для проведення переоцінки для цілей бухгалтерського обліку потрібно обов'язково провести оцінку майна з залученням професійного оцінювача. Така оцінка за затратами на її проведення не відповідає дійсній вартості майна яке оцінюється. Товариство прийняло рішення не проводити дооцінку основних засобів, які повністю самортизовані, але продовжують використовуватись, облік вести за кількістю. По основним засобам балансова вартість яких дорівнює нулю, та які продовжують використовуватись збільшено строк корисного використання на 5 років.

7.8. Довгострокова дебіторська заборгованість

Станом на 31.12.2023 року довгострокова дебіторська заборгованість відсутня.

7.9. Інвестиційна нерухомість

Станом на 31.12.2023 року у Товариства інвестиційна нерухомість відсутня.

7.10. Торговельна та інша дебіторська заборгованість

	31.12.2023	01.01.2023
Торговельна дебіторська заборгованість	-	11
Аванси видані	5	-
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів (нараховані відсотки за строковим депозитом)	-	-
Інша дебіторська заборгованість (відсотки на залишок коштів на п/рахунку)	10	17
Інша дебіторська заборгованість (надання коштів у користування)	-	-
Інша дебіторська заборгованість (попередня оплата за послуги)	-	202
Чиста вартість дебіторської заборгованості	15	230

Простроченої дебіторської заборгованості, станом на 31.12.2023р., 01.01.2023р. немає.

Станом на 31 грудня 2023 року, згідно аналізу дебіторської заборгованості щодо дат формування, Товариство має наступні періоди утворення дебіторської заборгованості (без врахування впливу резерву під очікувані кредитні збитки):

	31.12.2023	01.01.2023
до 3-х місяців	15	230
від 3-х місяців до року	-	-
більше року	-	-
Разом	15	230

7.11. Резерв під очікувані кредитні збитки

Товариство застосовує спрощений підхід до визнання очікуваних кредитних збитків на весь строк дії торгової дебіторської заборгованості, як дозволено згідно з МСФЗ (IFRS) 9. Товариство відображає очікувані кредитні збитки та зміни очікуваних кредитних втрат на кожну звітну дату, щоб відобразити зміни в кредитному ризику після первісного визнання.

Станом на звітну дату 31.12.2023 у Товариства відсутня торгова дебіторська заборгованість.

На суму дебіторської заборгованості по нарахованим відсоткам на залишок коштів на поточному рахунку у розмірі 10 тис. грн. резерв під очікувані кредитні збитки нараховувався за ставкою 0%.

7.12. Грошові кошти

Товариство має рахунки:

- поточний у національній валюті

АТ «Банк Авангард» № UA063809460000026509000339001

АБ «Південний» № UA333282090000026507000000302

- поточний в іноземній валюті (доларовий) АТ «Банк Авангард» № UA243809460000026508000339002

- для розрахунків клієнтів у національній валюті

АТ «Банк Авангард» № UA243809460000026508000339002

АБ «Південний» № UA153282090000026508000000301

- для розрахунків клієнтів в іноземній валюті (доларовий)

АТ «Банк Авангард» № UA063809460000026509000339001
АБ «Південний» № UA153282090000026508000000301

Товариство має клірингові рахунки у національній та іноземній валюті, відкриті у ПАТ «Розрахунковий центр».

Після первісного визнання надалі грошові кошти та їх еквіваленти оцінюються за амортизованою собівартістю.

АТ «Банк Авангард» має найвищий кредитний рейтинг uaAAA, підтверджений 15 серпня 2023 року незалежним рейтинговим агентством «Кредит-рейтинг». Прогноз «Стабільний», контрольний список через воєнний стан в Україні, що несе спільний ризик для банківської системи України.

Агентство зазначає, що передумовами для підтвердження у лютому найвищого рейтингу банку стали:

- високий рівень капіталізації;
- висока якість активів;
- високі показники ефективності діяльності;
- входування банку до групи ICU, що займає провідні позиції на фінансовому та фондовому ринках України.

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризується найвищою кредитоспроможністю в порівнянні з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Стабільний прогноз вказує на відсутність на даний момент передумов для зміни рейтингу протягом найближчого часу.

АБ «Південний» має найвищий кредитний рейтинг uaAAA, підтверджений 09 вересня 2023 року незалежним рейтинговим агентством «Кредит-рейтинг». Прогноз «Негативний», контрольний список через воєнний стан в Україні, що несе спільний ризик для банківської системи України. Негативний прогноз вказує на вірогідність зниження рейтингу протягом року при зберіганні негативних тенденцій та реалізації поточних ризиків. Фактори, що обмежують рівень кредитних рейтингів – активні військові дії на території України, які негативно впливають на економічний стан країни та її фінансову стабільність та які можуть привести до погіршення показників діяльності банку.

Незважаючи на це, надійність банків в яких Товариством відкрито свої поточні рахунки, зберігається на високому рівні, вірогідність настання дефолту зведено майже до нульового рівня принаймні протягом наступних кілька місяців. На підставі цього Товариство зробило припущення про те, що станом на звітну дату та на початок періоду амортизована собівартість грошових коштів та їх еквівалентів дорівнює їх номінальній вартості.

Станом на 31 грудня 2023 року грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на поточних рахунках, грн.:

	<u>31.12.2023</u>	<u>01.01.2023</u>
АТ «Банк Авангард»	17 774,69	4 946 164,45
АБ «Південний»	5 173 570,48	-
Разом	<u>5 191 345,17</u>	<u>4 946 164,45</u>

Доступ до грошей вільний, обмежень немає.

7.13. Статутний капітал

Станом на 31 грудня 2023 року зареєстрований та сплачений капітал складає 5000 тис. грн.

Власний капітал підприємства включає зареєстрований капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Станом на 31.12.2023 р. розмір статутного фонду (капіталу) відповідає відомостям про Товариство, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Відповідно до відомостей про Товариство статутний капітал становить 5 000 000 (п'ять мільйонів) гривень.

Розподіл часток зареєстрованого капіталу між власниками Товариства є наступним:

	31.12.2023		01.01.2023	
	Сума (грн.)	%	Сума (грн.)	%
Дюмін В.А.	2500000	50,0	2500000	50,0
Маслова Т.В.	2500000	50,0	2500000	50,0
Разом	5000000	100	5000000	100

7.14. Гранти та субсидії

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року гранти та субсидії Товариство не отримувало.

7.15. Короткострокові забезпечення

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року короткострокових забезпечень у Товариства немає. Забезпечення виплат персоналу включають зобов'язання з оплати відпусток працівникам, які Товариство буде сплачувати у майбутньому при наданні відпусток, або у вигляді компенсації у разі звільнення працівників, по яким залишилися невикористані відпустки. Забезпечення виплат невикористаних відпусток протягом 2023 року сформовано не було у зв'язку з несуттєвістю розрахункової суми забезпечення.

7.16. Короткострокові позики

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року Товариство не отримувало короткострокових позик.

7.17. Фінансова оренда

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року Товариство не уклало договорів фінансової оренди.

7.18. Торговельна та інша кредиторська заборгованість

	31.12.2023	01.01.2023
Поточна кредиторська заборгованість	118	122
Розрахунки з бюджетом	8	7
Заробітна плата та соціальні внески	8	7
Зобов'язання перед клієнтами по брокерським договорам	-	-
Всього кредиторська заборгованість	134	136

Поточна кредиторська заборгованість станом на 31.12.2023 р. включає:

- заборгованість ТОВ «МА-2» перед ПрАТ «ФБ «ПЕРСПЕКТИВА» за укладання біржових угод складає 7 тис. грн.
- заборгованість ТОВ «МА-2» перед ТОВ «Спліт 2016» за оренду приміщення складає 3 тис. грн.
- заборгованість ТОВ «МА-2» перед ТОВ «РС ГРУП» за бухгалтерські та консультаційні послуги складає 90 тис. грн.
- заборгованість ТОВ «МА-2» перед ПАТ «РЦ» за операції по кліринговому рахунку 18 тис. грн.

7.19. Пенсії та пенсійні плани

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року Товариство немає недержавну пенсійну програму з визначеними внесками.

7.20. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2023 рік, інші надходження та інші витрачання включають:

	2023 р.	2022 р.
Інші надходження операційна діяльність		
отримання коштів по брокерським договорам	4 845 059	6 627 195
повернення помилково сплачених коштів	135	1
Всього інших надходжень від операційної діяльності	4 845 194	6 627 196
Інші витрачання операційна діяльність		
оренда приміщення	14	14
повернення коштів по брокерським договорам	4 845 060	6 627 199
помилково сплачені кошти	-	-
банківська комісія	21	23
Всього інших витрачань	4 845 095	4 816 251
Інші надходження інвестиційна діяльність		
Надходження від повернення коштів, наданих у користування	6 930	10 975
Всього інших надходжень у результаті інвестиційної діяльності	6 930	10 975
Інші витрачання інвестиційна діяльність		
Витрачання на надання коштів у користування	6 930	10 975
Всього інших витрачань у результаті інвестиційної діяльності	6 930	10 975

Станом на 31 грудня 2023 року простроченої заборгованості немає.

7.21. Власний капітал

Для порівняння інформація щодо Звіту про власний капітал до пакету звітності входить Звіт про власний капітал за звітний 2023 рік та за попередній 2022 рік.

Власний капітал Товариства за 2023 рік, в порівнянні з аналогічним попереднім періодом, 2022 роком, збільшився на 31 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок прибутку отриманого Товариством у результаті діяльності за 2023 рік.

8. Розкриття іншої інформації

8.1 Умовні зобов'язання.

8.1.1. Судові позови

Станом на 01 січня та 31 грудня 2023 року проти Товариства немає поданих судових позовів, резерви у фінансовій звітності не створювалися.

8.1.2. Оподаткування

Внаслідок наявності в українському податковому законодавстві положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що склалася в нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи доволіно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності Товариства, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під знецінення, а також на ринковий рівень цін на угоди. На думку керівництва Товариство сплатило усі податки, тому фінансова звітність не містить резервів під податкові збитки. Податкові звіти можуть переглядатися відповідними податковими органами протягом трьох років.

8.1.3. Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, що склалась на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення дебіторської заборгованості Товариству визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. На думку керівництва Товариства, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

8.2 Розкриття інформації про пов'язані сторони

У відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу сторону або чинити значний вплив на діяльність іншої сторони в процесі прийняття фінансових або операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага приділяється змісту відношень, а не тільки їх юридичній формі.

Пов'язані сторони можуть укласти угоди, які не проводилися б між непов'язаними сторонами. Ціни та умови таких угод можуть відрізнятись від цін та умов угод між непов'язаними сторонами.

тис. грн.

	2023 р.		2022 р.	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
Реалізація	-	847	-	647
Торгова дебіторська заборгованість	-	-	-	11
Інша дебіторська заборгованість	-	-	-	219
Торгова кредиторська заборгованість	-	118	-	122
Виплати провідному управлінському персоналу - директор	44	44	43	43

Виплати провідному управлінському персоналу за 2023 рік в порівнянні з аналогічним попереднім періодом, 2022 роком, збільшились на 1 тис. грн. Зміни відбулися за рахунок збільшення посадових окладів.

Пов'язаною стороною Товариства виступає:

Управлінський персонал, а саме директор Ор'єва Юлія Олегівна,

та учасники Товариства:

Дюмін Володимир Андрійович:

якому належить 50,00 % у статутному капіталі Товариства;

якому належить 100,00% у статутному капіталі ТОВ «Матеріальні активи-1»;

якому належить 100,00% у статутному капіталі ТОВ «Дніпровська холдингова компанія»;

якому належить 100,00% у статутному капіталі ТОВ «ТОРГСІН-ЛТД»;

якому належить 100,00% у статутному капіталі ПП «ТЕХНООПТТОРГ».

Маслова Тамара Василівна:

якій належать 50,00% у статутному капіталі Товариства.

Дюмін Володимир Андрійович та Маслова Тамара Василівна є кінцевими бенефіціарними власниками ТОВ «МА-2».

Операцій з пов'язаними сторонами за 2023 рік відсутні.

Залишки розрахунків по операціям з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2023 року відсутні.

8.3. Цілі та політики управління фінансовими ризиками

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких задалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик. Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

8.3.1. Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариство використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Станом на 01 січня та 31 вересня 2023 року фінансові активи, які або були прострочені, або знецінилися не існують, застави та інші форми забезпечення кредиту одержаних чи наданих немає.

8.3.2. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний ризик та відсотковий ризик. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражатиметься на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Серед методів пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості керівництво Товариства здійснювало на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства.

8.3.3. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що Товариство матиме труднощі при виконанні зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Товариство здійснює контроль ліквідності шляхом планування поточної ліквідності. Товариство аналізує терміни платежів, які пов'язані з дебіторською заборгованістю та іншими фінансовими активами, зобов'язаннями, а також прогностичні потоки грошових коштів від операційної діяльності. Станом на 31.12.2023 року коефіцієнт абсолютної ліквідності Товариства 38,6579 ($n \geq 0,2$).

8.4. Управління капіталом

Товариство здійснює управління капіталом з метою досягнення наступних цілей:

- зберегти спроможність Товариства продовжувати свою діяльність так, щоб воно і надалі забезпечувало дохід для учасників Товариства та виплати іншим зацікавленим сторонам;
- забезпечити належний прибуток учасникам товариства завдяки встановленню цін на послуги Товариства, що відповідають рівню ризику.

Керівництво Товариства здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі. При цьому керівництво аналізує вартість капіталу та притаманні його складовим ризики. На основі отриманих висновків Товариство здійснює регулювання капіталу шляхом залучення додаткового капіталу або фінансування, а також виплати дивідендів та погашення існуючих позик.

8.5. Ризики під час воєнного стану

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Указом президента України №64/2022 від 24.02.2022 р. в Україні введено воєнний стан дія якого продовжується і на дату складання цієї фінансової звітності, що зумовлює виникнення додаткових ризиків діяльності суб'єктів господарювання.

В зв'язку з повномасштабним вторгненням Російської Федерації на територію України та активними бойовими діями, можуть бути тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та в обсязі, що необхідні для забезпечення можливості стабільної роботи Товариства. Економічна та політична ситуація в Україні останніх років негативно вплинула на прибутковість суб'єктів господарювання.

Вищезазначені події зумовили виникнення додаткових ризиків щодо діяльності суб'єктів господарювання, відповідно, управлінським персоналом були розглянуті ці ризики з точки

зору їх оцінки та з метою розробки заходів, що б дозволили оптимізувати вплив таких ризиків на безперервність діяльності Товариства.

Аналіз ризиків:

1. Проаналізувавши бізнес управлінський персонал Товариства дійшов висновку що навіть опосередковано, російські зв'язки у Товариства відсутні.
  2. Державні заходи в умовах воєнного стану співвідносяться з правами й обов'язками Товариства в межах господарських договорів і не підпадають під ознаки форс-мажорних обставин.
  3. Розглянуто можливість роботи бізнесу під віддаленим управлінням або його передислокації (якщо у Товариства буде така потреба). Обмежень роботи бізнесу під віддаленим управлінням або його передислокації не встановлено.
  4. З'ясовано можливі фінансово-економічні загрози та їх вплив на бізнес (у Товариства відсутні розрахунки та залишки в іноземній валюті - керівництво вважає ризик коливання курсу валют, блокування рахунків, тощо досить незначним).
  5. Товариство має шість найманих працівників. Товариством оцінюється вплив можливої мобілізації персоналу Товариства як такий, що не впливає на здатність виконувати свої зобов'язання, так як особовий склад працівників складають жінки.
  6. Здійснено аналіз активів, які можуть бути мобілізовані або іншим чином залучені для забезпечення обороноздатності (Товариство не має на балансі транспорту, що підпадає під мобілізаційні критерії, промислові площі, що можуть стати місцем розквартирування військовослужбовців або розміщення військового майна, тощо).
  7. Здійснено аналіз активів, які можуть бути пошкоджені / знищені внаслідок проведення військових дій на території їх розміщення, тощо. Активи Товариства складаються з дебіторської заборгованості, грошових коштів на рахунках в банківській установі, тому вищевказані активи не можуть бути пошкоджені або винищені. Однак, ризик неповернення дебіторської заборгованості у умовах воєнного стану, оцінюється як високий. У Товариства відсутня просрочена дебіторська заборгованість. В умовах воєнного стану верогідність неотримання грошових потоків залишаються високими, насамперед, у зв'язку з невизначеністю щодо ситуації в країні.
  8. Є розуміння, що під час воєнного стану не виключені зловживання, що загрожують бізнесу загалом і його власникам зокрема, особливо в частині примусового вилучення й відчуження майна. (Товариство оцінює вищевказаний ризик достатньо низьким).
  9. Зроблено аналіз, чи працює бізнес у сфері, яку можуть прямо або опосередковано торкнутися рішення органів влади в межах забезпечення обороноздатності (Товариство не працює у сфері, що забезпечує обороноздатність - зв'язок, медіа, транспорт, тощо, тому зазначений ризик оцінюється досить низьким).
- Товариство регулярно здійснює аналіз військової ситуації в країні. Активних воєнних заходів на території розташування підприємства та його основних контрагентів не ведеться, проте керівництво Товариства не має змоги оцінити вплив таких подій, оскільки подальший розвиток, тривалість та вплив війни неможливо передбачити.

8.6. Адаптивне управління

Складна економічна ситуація у державі, вимагає ретельного забезпечення Товариства всіма необхідними ресурсами: людськими, матеріальними, енергетичними, інформаційними та управлінськими. Таким чином, керівництво вирішує питання щодо впровадження системи адаптивного управління Товариством. Особливістю адаптивного управління є гнучкість, інноваційність, здатність до пристосування до нових викликів зовнішнього та внутрішнього середовища на основі впровадження нових інструментів та методів управління. Мета адаптивного управління: пошук нових найефективніших форм ухвалення та виконання рішень щодо функціонування та розвитку Товариства в умовах мінливого зовнішнього середовища. Об'єктом адаптивного управління є система діяльності Товариства впродовж конкретного часового періоду. Предмет адаптивного управління – наявність та зміст процесів, що відбуваються в межах Товариства і в його зовнішньому оточенні, їхній вплив на економічний та технологічний розвиток Товариства. До основних принципів, які мають при

цьому дотримуватися, керівництво відносить: альтернативність, прозорість, інформаційну забезпеченість, ефективність; функції, що підлягають оптимізації – прогнозування і планування; організація роботи; активізація і стимулювання; координація і регулювання; контроль, облік і аналіз.

При прийнятті управлінських рішень керівництво враховує динамічність зовнішнього і внутрішнього середовища; складність і різноманітність економічних процесів на фінансових ринках; мінливу правову основу; наявність і взаємозв'язок мети і критеріїв (придатних чи непридатних для формалізації); ризики неповноти, недостатньої точності початкової інформації; складність однозначного структурування стратегічних задач підприємства.

Адаптивність Товариства полягає не лише у реагуванні на події, які відбулися, але й у їхньому передбаченні, отже керівництво при прийнятті рішень керується принципами: надійність, гнучкість та мобільність. Зокрема, це стосується реагування на регулярні зміни законодавчого та нормативно-правового оформлення діяльності учасників фінансових ринків, в т.ч. оцінки наслідків не тільки прийнятих правових актів, які ще не набули чинності, але й проектів значущих нормативних змін.

При використанні економічних ресурсів Товариства, керівництво зважає насамперед вплив несприятливої дії економічних чинників, а також орієнтується на дотримання нормативно-правових актів і положень укладених договорів (з отримувачами послуг Товариства, суб'єктами інфраструктури фінансових ринків, іншими контрагентами). З метою збереження економічних ресурсів, регулярно аналізуються зміни у цінах (тарифах) та наявні технологічні зміни.

Одним з найважливіших ресурсів Товариства керівництво вважає людські ресурси, що зумовлює значну увагу до їх здоров'я, навчання, різних форм заохочення. Конкурентоспроможність персоналу, висока професійність та універсальність фахівців, високий ступінь автоматизації бізнес-процесів, нарівні з технологічністю та зручністю доступу до фінансових ресурсів, забезпечують Товариству стабільне положення на ринку та можливість якісного надання послуг клієнтам навіть в умовах карантинних обмежень та дистанційного обслуговування.

8.7. Події після Балансу

На момент підписання даної фінансової звітності Товариство не мало будь-яких значних подій, які б відповідно МСБО 10 потребували коригування фінансової звітності або додаткового відображення у примітках.

Директор

Директор ТОВ «РС Групи»

Ю.О. Ор'єва

М.А.Каменська

У цьому звіті прошиито та пронумеровано 39
(*тридцять*) аркуш

Генеральний директор
ТОВ АФ "ФОРУМ"
аудитор

Н.М.Кругля

